

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 593/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Magyerka, s. r. o., Ernestova bašta 2, Nové Zámky, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ladislav Magyerka, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17, čl. 46 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 4/2016 a jeho uznesením sp. zn. 4 Tdo 4/2016 z 19. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie bližšie nešpecifikovaného zákona uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 4/2016 z 19. apríla 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho

súdu“). Dňa 11. júla 2016 bolo ústavnému súdu doručené podanie, ktorým sťažovateľ spresnil petit svojej sťažnosti v tom zmysle, že sťažnosťou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17, čl. 46 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 4/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie najvyššieho súdu“) a jeho uznesením sp. zn. 4 Tdo 4/2016 z 19. apríla 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 27/2013 zo 7. novembra 2013 uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona (za nezistenia žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona ani priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona) uložený trest odňatia slobody v trvaní desať rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd sťažovateľovi uložil aj trest prepadnutia vecí, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stal štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a § 74 Trestného zákona okresný súd sťažovateľovi uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou a zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona mu bol uložený aj ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) odvolaniu sťažovateľa vyhovel a rozsudkom sp. zn. 4 To 4/2014 z 20. marca 2014 podľa § 321 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 Trestného zákona zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 27/2013 zo 7. novembra 2013

vo výroku o uloženom treste a podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest odňatia slobody v trvaní päť rokov a podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu bol zároveň uložený trest prepadnutia vecí, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stal štát.

Dňa 3. júla 2014 bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 45/2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu okresný súd podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 a 4 Trestného zákona pri nezistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona, pri zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, § 42 ods. 1 a 2 Trestného zákona a podľa zásad na ukládanie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní jedenásť rokov a osem mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 27/2013 zo 7. novembra 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 4/2014 z 20. marca 2014, právoplatným 20. marca 2014, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresný súd sťažovateľovi tiež podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stal štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a § 74 Trestného zákona mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona mu bol uložený aj ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov.

Sťažovateľ ešte na verejnom zasadnutí 3. júla 2014 proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie, ktoré následne odôvodnil podaním zo 6. augusta 2014. Krajský súd toto odvolanie uznesením sp. zn. 1 To 87/2014 z 29. októbra 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zamietol ako nedôvodné.

Sťažovateľ 9. marca 2015 prostredníctvom okresného súdu podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

Podľa názoru sťažovateľa v konaní najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 4/2016 boli porušené jeho „základné práva zaručené ústavným poriadkom Slovenskej republiky vrátane ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, pričom k ich porušeniu došlo právoplatným Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tdo 4/2016 zo dňa 19. 04. 2016“.

Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu a s ním súvisiacimi rozhodnutiami bolo porušené jeho právo na obhajobu, pretože vo veci konajúce súdy (okresný súd, krajský súd a najvyšší súd, pozn.) sa žiadnym spôsobom nezaoberali jeho priznaním a „úprimným oľutovaním“, čo je podľa § 36 písm. l) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou. Sťažovateľ namieta, že táto skutočnosť nebola v žiadnom z už uvedených rozhodnutí zohľadnená pri ukladaní druhu a výšky trestu, čím podľa neho došlo aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, ako aj čl. 50 ústavy a v neposlednom rade aj k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy.

Ďalšou skutočnosťou, ktorou odôvodňuje svoju sťažnosť, je skutočnosť, že sa k spáchaniu skutku priznal a zároveň sa vyjadril, že by chcel uzatvoriť dohodu o vine a treste, ktorá mu zo strany prokurátora nebola ponúknutá, hoci je to podľa neho bežnou praxou. Sťažovateľ nevidí dôvod, prečo by sa nemalo v obdobných prípadoch postupovať rovnako, a nerozumie, z akého dôvodu v jeho prípade nedošlo k aplikácii princípu rovnosti. Podľa sťažovateľa *«v praxi je nesporné, že dohodu o vine a treste môže prokurátor uzatvoriť s obvineným pri akomkoľvek trestnom čine a pri akomkoľvek spôsobe ukladania trestov. Aplikácia tohto inštitútu nie je vylúčená ani v prípadoch, v ktorých sú dokonca splnené podmienky na uloženie trestu v zmysle zásady „trikrát a dost“ .»*.

Sťažovateľ za najdôležitejšiu skutočnosť, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu jeho základných práv, považuje pochybenie konajúcich súdov, ktoré nesprávne kvalifikovali skutok, ktorý mu je kladený za vinu. Uvedené sťažovateľ namietal aj v konaní najvyššieho súdu o jeho dovolaní. Podľa sťažovateľa súdy nesprávne právne posúdili zistený skutok, pretože cena, na základe ktorej bola určená právna kvalifikácia skutku, je nesprávna. Sťažovateľ uvádza, že na túto skutočnosť niekoľkokrát poukazoval v rámci svojich podaní. Sťažovateľ je toho názoru, že pri ukladaní trestu odňatia slobody podľa § 172 ods. 2 písm. e) Trestného zákona vychádzal krajský súd pri posudzovaní trestnej sadzby z nesprávnych záverov. Sťažovateľ to odôvodňuje takto: *„Pokiaľ ide o hmotnostné kritérium súdna prax vychádza dlhodobo z toho, že obvykle jednorazovú dávku marihuany je potrebné stanoviť v závislosti od hmotnosti zaisteného sušeného materiálu marihuany, pričom sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce maximálne 500 mg (0,5 g) vysušenej rastliny, ktorá zodpovedá v podstate hmotnosti štandardnej cigarety. Ako som v konaní uviedol, rastliny konope som pestoval z dôvodu, že som závislý na tejto látke veľmi dlhú dobu, takmer 15 rokov a všetok materiál som pestoval výlučne pre vlastnú potrebu, nikdy som marihuanu nedistribuoval, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že vôbec nikto o mojej činnosti nevedel. Teda som z nich vyrábal jednorazové dávky pre vlastnú spotrebu, pričom mám za to, že túto skutočnosť bolo nutné v konaní zohľadniť, nakoľko zmyslom skutkovej podstaty trestného*

inu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi v zmysle § 172 Trestného zákona, je postihnúť

predovšetkým distribútorov drog. Skutková podstata uvedeného trestného činu v zmysle 171 Trestného zákona postihuje práve konzumentov drog, resp. konzumentov omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ktorí sú za konzumáciu postihovaní miernejšie – trestné sadzby sú pre konzumentov týchto látok stanovené v nižšom rozsahu.“ Z dokazovania pred okresným súdom podľa sťažovateľa jednoznačne a nespochybniteľne vyplýva (keďže krajský súd aj najvyšší súd si osvojili skutočnosti preukázané na základe dokazovania pred okresným súdom), že látky užíval výlučne pre vlastnú spotrebu a pre vlastnú spotrebu ich aj začal vyrábať, pretože bol „silným“ konzumentom týchto látok.

Sťažovateľ zastáva názor, že vzhľadom na zmysel právnej úpravy obsiahnutej v § 171 a § 172 Trestného zákona je potrebné v jeho prípade zohľadniť špecifiká jeho prípadu, pretože by mal byť postihovaný ako konzument, a nie ako distribútor a výrobca týchto látok. Domnieva sa preto, že v jeho prípade bolo potrebné posudzovať jeho konanie s aplikáciou interpretačného pravidla vyjadreného v § 135 ods. 1 a 2 Trestného zákona, a teda posudzovať rozsah jeho činu podľa počtu obvyklých jednorazových dávok drogy.

S prihliadnutím na uvedené sťažovateľ uvádza, že *„by bolo potrebné počet obvykle jednorazovej dávky konopy – marihuany potrebné stanoviť v závislosti od hmotnosti zaisteného sušeného materiálu konopy a nie od koncentrácie účinnej látky THC v konope. Pri zohľadnení tohto hmotnostného kritéria, teda metodiky výpočtu vychádzajúcej z hmotnostnej dávky konopy je potrebné za obvykle jednorazovú dávku považovať množstvo zodpovedajúce maximálne 500 mg (0,5 g) vysušenej konopy. Z toho vyplýva, že hmotnosť u mňa zaisteného konope mala byť vypočítaná podľa počtu jednorazových dávok. U mňa zaistené množstvo konope zodpovedá 1267 dávkam, ktorých cena bola v predmetnom období na predmetom mieste 2,- EUR za jednu dávku, teda celková hodnota zaisteného množstva konope činí celkovo sumu vo výške 2 534,- EUR. Obdobne bola táto skutočnosť prezentovaná aj stanoviskom trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To/86/2011 zo dňa 20. 09. 2011.“*

Vzhľadom na špecifiká konkrétneho prípadu a vzhľadom na to, že jeho konanie sa v závažných znakoch odlišuje od konania distribútorov drog a ďalších omamných látok

(keďže ich cieľom je získať z tejto protiprávnej činnosti prospech ekonomického charakteru, sťažovateľovým cieľom bola vlastná spotreba, pričom týmto konaním neublížoval nikomu inému), jeho konanie postihovalo výlučne jeho zdravie, nikto o ňom nevedel, a teda nemalo ani negatívny dopad na spoločnosť, ako to je v prípadoch distribútorov drog a iných omamných látok.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že *„ustanovenie § 172 Trestného zákona nadväzuje na medzinárodné zmluvy zamerané proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami. Objektívna stránka uvedeného trestného činu vyžaduje, aby páchatel' neoprávnene konal niektorým zo spôsobov uvedených v tomto ustanovení. Postihuje sa neoprávnená držba omamnej alebo psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora a nakladanie s nimi, ale nie pre vlastnú potrebu a spotrebu a to bez ohľadu na konkrétne množstvo tejto látky. Rozhodujúce je preukázanie okolnosti, že páchatel' mal niektorú z uvedených látok v držbe, prípadne s ňou nakladal uvedeným spôsobom a to na účely jej predaja alebo distribúcie ďalším osobám, teda nie pre vlastnú potrebu a spotrebu.“*. Zastáva názor, že nie je na mieste v tomto konkrétnom prípade uplatňovanie prísneho formalizmu, keďže jeho konanie sa vyznačuje už uvedenými špecifikami, a preto je nutné ho posudzovať v zmysle aplikácie princípu vyjadreného v § 135 Trestného zákona, teda ako konanie konzumenta pre vlastnú potrebu, a nie ako distribútora a výrobcu na účely získania ekonomického prospechu s negatívnymi dopadmi na spoločnosť. Podľa sťažovateľa jeho konanie nenapĺňa uvedenú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, ale maximálne len podľa odseku 1 vzhľadom na množstvo látky.

Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že uložený trest je neprimerane prísny a nespravodlivý aj s prihliadnutím na aplikáciu zásad trestného konania, ktoré by mali byť vedúcimi právnymi ideami. Podľa sťažovateľa na jeho nápravu postačuje aj trest kratšieho trvania, keďže mu bolo uložené aj ochranné liečenie, svoj čin úprimne oľutoval a uvedomil si dôsledky svojho protiprávneho konania. Uvádza, že podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti,

poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Chcel by preto upriamiť pozornosť na demonštratívny výpočet týchto skutočností, kedy súd môže prihliadnuť pri určovaní druhu a výmery trestu aj na iné podstatné skutočnosti, ktoré sú podstatné z hľadiska určovania druhu a výmery trestu a ktoré majú svoje opodstatnenie pri znižovaní, prípadne zvyšovaní hranice trestnej sadzby ustanovenej osobitnou časťou Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené žiada, aby ústavný súd „*vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na obhajobu, práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 a článku 50 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na osobnú slobodu v zmysle článku 17 Ústavy Slovenskej republiky Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 4/2016. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4 Tdo 4/2016 zo dňa 19. 04. 2016 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením. Porušenie základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ústavy sťažovateľ odôvodňuje predovšetkým tým, že najvyšší súd, ani pred ním konajúce súdy, teda okresný súd a krajský súd, sa nezaoberal jeho priznaním a „*úprimným oľutovaním*“ a toto nebolo zohľadnené ani pri ukladaní druhu a výšky trestu ako poľahčujúca okolnosť, čo zároveň zakladá podľa sťažovateľa aj porušenie ostatných označených základných práv podľa ústavy. Okrem toho sťažovateľ porušenie označených základných práv postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením odôvodňuje aj tým, že napriek tomu, že sa k spáchaniu skutku priznal a vyjadril, že by chcel uzatvoriť dohodu o vine a treste, táto možnosť mu zo strany prokurátora nebola ponúknutá, aj keď je to podľa sťažovateľa „*bežnou praxou*“. Za najpodstatnejšie porušenie označených základných práv podľa ústavy sťažovateľ považuje to, že konajúce súdy nesprávne právne posúdili zistený skutok, pretože cena, na základe ktorej bola určená právna kvalifikácia

skutku, je nesprávna. Sťažovateľ zastáva názor, že mal byť postihovaný ako konzument, a nie ako distribútor a výrobca týchto látok. Jeho konanie podľa jeho názoru bolo potrebné posudzovať podľa § 135 ods. 1 a 2 Trestného zákona, a teda jeho konanie vzhľadom na množstvo látky nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, ale maximálne len podľa odseku 1.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). Ústavný súd preto v zásade nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

Úlohou ústavného súdu teda nie je zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia podústavných právnych predpisov (m. m. II. ÚS 193/2010). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (IV. ÚS 287/04). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00).

Vychádzajúc z uvedeného, úlohou ústavného súdu bolo preskúmať, či skutkové a právne závery najvyššieho súdu, ku ktorým najvyšší súd dospel v napadnutom konaní a o ktoré oprel napadnuté uznesenie, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či jeho postup a napadnuté uznesenie je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a či zároveň v dôsledku tohto postupu najvyššieho súdu a jeho uznesenia nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom najvyšší súd zhrnul podstatnú časť odôvodnenia dovolania sťažovateľa, ako aj oboznámením sa so sťažovateľom priloženou kópiu dovolania ústavný súd zistil, že obsah sťažnosti, ktorá je predmetom konania pred ústavným súdom v časti týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia skutku, je z veľkej miery obsahovo totožný s obsahom odôvodnenia dovolania vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia po preskúmaní, či boli splnené podmienky na podanie dovolania, uviedol: „*Obvinený vo svojom dovolaní menovite uplatnil dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie*

je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený [REDAKOVANÉ] dovolacími námietkami poukázal na údajné nedostatky v súvislosti s ustálením rozsahu jeho trestnej činnosti v nadväznosti na určenie počtu obvyklých jednorazových dávok drogy vzhľadom na hmotnosť zaisteného objemu a potom k spôsobu určenia jej ceny.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného [REDAKOVANÉ] to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je to uvedené v rozsudku prvostupňového

a v uznesení odvolacieho súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov a obchodovania s nimi sčasti dokonaného a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Najvyšší súd v danej súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že výrok o vine obvineného bol založený a opretý na celom rade dôkazov podrobne rozvedených v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Nové Zámky i dovolaním napadnutého uznesenia Krajského súdu v Nitre, ktoré boli vykonané v potrebnom rozsahu, správne a v súlade so zákonom.

Nad rámec povinnosti dovolacieho súdu Najvyšší súd v súvislosti s dovolacou námietkou obvineného poznamenáva, že v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa vo vzťahu k rozsahu jeho trestnej činnosti sa uvádza celková upotrebitelná hmotnosť zaistenej marihuany po jej vysušení – 633,707 g s koncentráciou tetrahydrokanabinolu (THC) od 1,0 do 13,8 % hmotnostných v celkovej hodnote 4.435,95 eur a nie množstvo jednotlivých dávok.

Zo záverov znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru v Bratislave z 9. októbra 2013, č. PPZ-KEU-BA-EXP-2013/11449 vyplýva, že z uvedeného množstva konope by bolo možné pripraviť celkovo najmenej 2 115 jednotlivých dávok.

Pri prepočte počtu jednotlivých dávok a ceny za jednu dávku konečnému spotrebiteľovi, ktorá predstavovala podľa oznámenia Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 25. septembra 2013 v [REDAKOVANÉ] kraji v treťom štvrtroku 2013 od 2 do 3 eur (to je cena za jednu dávku drogy ktorú uvádza aj obvinený vo svojom dovolaní), cena za celý upotrebitelný objem zaistenej konope u obvineného pri prepočte jednotlivých dávok by činila 4.230 eur. Nezodpovedá totiž skutočnosti, že u obvineného zaistené konope zodpovedá 1 267 jednotlivým dávkam.

Niet žiadnych pochybností o tom, že východiská pri určení rozsahu trestnej činnosti determinujúce v konečnom dôsledku aj právne posúdenie skutku obvineného boli správne a v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania v predmetnej veci.

Okresný súd sa teda dôsledne zaoberal obvineným namietanou metodikou výpočtu obvyklej jednorazovej dávky drogy, keď vychádzal z hmotnosti zaistenej marihuany.“

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa toho, že najvyšší súd sa nezaberal jeho priznaním a „úprimným oľutovaním“ a toto nebolo zohľadnené ako poľahčujúca okolnosť ani pri ukladaní druhu a výšky trestu, ústavný súd zistil, že sťažovateľ v dovolaní namietal, že mu bol uložený neprimerane vysoký trest (aj keď nie v presne takom ponímaní ako túto námietku predostrel v sťažnosti, pozn.), pričom bol toho názoru, že v jeho prípade okresný súd, prípadne krajský súd mohli využiť § 44 Trestného zákona a upustiť od uloženia súhrnného trestu.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal aj námietkou sťažovateľa týkajúcou sa neprimeranosti výšky uloženého trestu odňatia slobody. Podľa najvyššieho súdu pokiaľ sťažovateľ namietal neprimeranosť výšky uloženého trestu odňatia slobody, resp. nepoužitie § 44 Trestného zákona o upustení od súhrnného trestu, sťažovateľ napriek tomu, že to zákon vyžaduje, tento dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku v dovolaní neuviedol. Napriek tomu sa najvyšší súd zaoberal aj touto jeho námietkou, k čomu uviedol: „*Pokiaľ ide o námietku dovolateľa, že trest odňatia mu bol uložený v neprimerane prísnej výmere túto nemohol dovolací súd akceptovať, keďže takéto preskúmanie právoplatného rozsudku dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. vôbec nepripúšťa. Ako je zrejmé z obsahu spisu, súhrnný trest odňatia slobody uložený obvinenému [REDAKOVANÉ] je uložený plne v súlade so zákonom. V rámci súhrnného trestu bol zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 7. novembra 2013, sp. zn. 2 T 27/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 20. marca 2014, sp. zn. 4 To 4/2014, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody na päť rokov. Pokiaľ obvinený už v rámci odvolacieho konania namietal, že súd prvého stupňa mohol upustiť od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák., treba uviesť, že krajský súd vo svojom rozhodnutí sa dôsledne touto jeho námietkou zaoberal a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konzekventne uviedol z akých dôvodov nebolo možné uvedené zákonné ustanovenie aplikovať.“*

Keďže najvyšší súd sa v tejto časti odvoláva na uznesenie krajského súdu, ústavný súd preskúmal aj uvedené uznesenie v časti týkajúcej sa výroku o treste. Krajský súd ako súd odvolací vo vzťahu k výroku o treste zdôrazňuje, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu zo 7. novembra 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 20. marca 2014 uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, v odvolacom rozsudku bol sťažovateľovi zmiernený trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov odňatia slobody na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, a to za skutok, ktorý mal spáchať od roku 2011 do 20. júna 2012. Napriek tomu sťažovateľ v priebehu trestného stíhania za predchádzajúci obzvlášť závažný zločin opätovne už v marci až auguste 2013 pestoval a prechovával omamnú látku, čím hrubo nerešpektoval právny poriadok Slovenskej republiky týkajúci sa akejkoľvek dispozície s omamnými látkami, ani hrozbu možného trestu odňatia slobody. Krajský súd preto nemohol akceptovať návrh obhajoby, aby bol sťažovateľovi trest odňatia zmiernený vo forme upustenia od uloženia súhrnného trestu. Podľa krajského súdu okresný súd zákonne určil výmeru trestu odňatia slobody sťažovateľovi s prihliadnutím aj na tú skutočnosť, že mu bolo znalcami z odboru psychiatrie odporúčané uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia v ústavnej forme.

Z uvedených záverov najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu zrejmé, že najvyšší súd sa v dostatočnej miere zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré mu predostrel prostredníctvom svojho dovolania, pričom sťažovateľovi poskytol zrozumiteľnú a ústavne akceptovateľnú odpoveď, prečo jeho námietkam nebolo možné vyhovieť, ktorú oprel aj o relevantné ustanovenia príslušného zákona. Ústavný súd preto konštatuje, že záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľa je založený na racionálnom, podrobnom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu, a preto nemožno z ústavnoprávneho hľadiska napadnuté uznesenie najvyššieho súdu hodnotiť ako ústavne nekonformné. Na margo námietky sťažovateľa týkajúcej sa toho, že najvyšší súd, resp. pred ním konajúce súdy, sa nezaberal jeho priznaním a „*úprimným oľutovaním*“ a nezohľadnil to ako poľahčujúcu okolnosť pri ukladaní druhu a výšky trestu, podľa názoru ústavného súdu vyznieva táto námietka sťažovateľa priam alibisticky, keďže sťažovateľ, uvedomujúc si, že predmetného skutku

sa dopustil v čase trestného stíhania za obdobný trestný čin, s vedomím hrozby vysokého trestu pristúpi k priznaniu a jeho úprimnému oľutovaniu.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že napriek tomu, že sa k spáchaniu skutku priznal a vyjadril, že by chcel uzatvoriť dohodu o vine a treste, no táto možnosť mu zo strany prokurátora nebola ponúknutá, aj keď je to podľa sťažovateľa „*bežnou praxou*“, ústavný súd poukazuje na to, že konanie o dohode o vine a treste patrí k alternatívnym spôsobom skončenia trestného konania proti obvinenému. Je na uvážení prokurátora, či po splnení zákonných podmienok pristúpi k uzavretiu dohody o vine a treste. Zároveň zákon pripúšťa, aby aj sám obvinený navrhol túto formu skončenia trestného konania proti nemu. V prípade, ak s takýmto návrhom obvineného prokurátor nesúhlasí, písomne to oznámi obvinenému. Ústavný súd preto zastáva názor, že ak sťažovateľ mal záujem uzatvoriť dohodu o vine a treste a na jej uzatvorenie boli splnené zákonné podmienky, mal podať podnet prokurátorovi a nevyčkávať, kedy takýto podnet príde zo strany prokurátora. Ústavný súd zároveň uvádza, že v danom štádiu konania, teda po právoplatnom skončení trestného konania, je táto jeho námietka bezpredmetná. Sťažovateľ mal možnosť uvedené namietat' aj v konaní pred všeobecným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 243 ods. 5 Trestného poriadku, kde zákon umožňuje, aby ak súd pri predbežnom vyjadrení zistí, že obvinený a prokurátor chcú uzatvoriť dohodu o vine a treste, umožní im túto dohodu uzatvoriť.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a napadnutým konaním najvyššieho súdu a jeho uznesením, ktorá by mala za následok porušenie sťažovateľom označených základných práv. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy a práva na obhajobu podľa čl. 50 ústavy podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ v sťažnosti ani neuviedol také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vysloviť porušenie týchto označených základných práv podľa ústavy.

Ústavný súd zároveň poukazuje aj na svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho návrhmi uplatnenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016